Naziv istraživanja: "Bolje spriječiti, nego liječiti!"

Provoditelj: OŠ "Ljudevit Gaj"

Godina provedbe: 2021

Kratki sadržaj:
Istraživanjem se ispituju mišljenja i stavovi učenika 7. razreda o problemima ovisnosti.
Istraživanje provedeno među:
Učenicima
Financijski podržano od:
/
Ciljevi istraživanja:
Ispitati mišljenja i stavove učenika 7. razreda o problematici ovisnosti kako bi se otkrile uporišne točke za ciljane preventivne postupke u skupini.
Metode istraživanja:
Ažurirani anonimni anketni upitnik dr. Slavka Sakomana iz 2000. godine
Uzorak:
Dobna skupina 7. razreda OŠ "Ljudevit Gaj" Lužani (12 učenika)
Rezultati istraživanja:
Dobiveni rezultati ukazuju da iako je u prevenciji kod velikog dijela učenika došlo do promjena stavova ipak su još uvijek prisutne predrasude osobito u području:

- riziku na konzumaciju obzirom na potpunu ili nepotpunu obitelj,
-materijalni status obitelji, te djelomično obrazovnu razinu roditelja,
-zabludu o povećanoj razini odgovornosti obzirom na kronološku dob djeteta, dostupnosti droga na našem području te primjena Zakona o zabrani prodaje djeci.

Istraživanje je pokazalo da je u ovoj skupini ispitanika manje prisutno eksperimentiranje djece s cigaretama, ali ne i s alkoholom (32% ga je konzumiralo nekoliko puta). Potrebno je voditi računa da su povećani rizici na konzumaciju u kasnoj adolescenciji obzirom na poljuljan sustav vrijednosti, trenutno relativno nisku razinu samopouzdanja učenika te mogući pritisak vršnjaka.

Bez obzira na obrazovnu razinu roditelji mogu biti uspješni u prevenciji ukoliko prakticiraju efikasne odgojne stilove. U odgoju ove skupine djece (prema njihovoj procjeni) prisutni su i nedjelotvorni roditeljski odgojni stilovi „topli i popustljivi“ 67%, te „hladni i popustljivi“ 8%, a samo kod 25% obitelji poželjan autoritativni stil. Poznato je da „AUTORITATIVNI“ odgojni stil u kojem roditelji postavljaju jasna pravila ponašanja djeteta, ali uz objašnjenja; gdje postoji kontrola u kojoj se poštuje osobnost djeteta odgaja neovisnu, samopouzdanu djecu, s boljim akademskim uspjehom koja imaju zdrav socijalni razvoj i otporna su na rizike koji proizlaze iz druženja s vršnjacima dok popustljivi roditelji koji odobravaju sve djetetove postupke odgajaju nezrelu djecu koja se slabije snalaze u susretu s izazovima.“ Roditelj mora imati snagu reći „NE!“ kada je to potrebno.

Dobro je imati na umu da je danas droga relativno jeftina jer je onečišćena , a time i dostupnija svoj djeci bez obzira na ekonomski status obitelji. Suprotno mišljenje (prisutno kod 50% djece) može stvoriti osjećaj lažne sigurnosti od rizika neželjenog konzumiranja. Važno je znati da postoji i internetska prodaja što olakšava dostupnost. Također dužnost je roditelja voditi brigu o kvaliteti slobodnog vremena djece. Osobni problemi djece u adolescentskoj dobi su česti i višestruki, a mogu biti uzrokom posezanju za sredstvima ovisnosti kao psihološkom potporom. O njima treba svakodnevno razgovarati jer nisu očiti na prvi pogled, a u svezi su sa :

A) RODITELJIMA: najčešće navode: „nemaju razumijevanja za mene“ 25% „pomanjkanje razgovora“ 25% , kao i njihovo međusobno nerazumijevanje 17% koje najčešće i uvjetuje i ukupno nerazumijevanje članova obitelji pa se stvara dojam otuđenosti u tim obiteljima.

B) ŠKOLOM: izraženi su „problemi vezani za školski uspjeh“ 33 %, „strah od ispitivanja“ 25 %, „preopterećenost školom“ 25% te u iznenađujuće visokom % nepostojanje radnih navika 42%.

Iako 51% učenika smatra samog konzumenta odgovornim za ovisnost, njih 8% odgovornost pripisuje roditeljima. Primjetno je da u obiteljskom odgoju kod djece izostaje povjerenje u figuru roditelja, osobito oca (svega 17% djece bi svoje najozbiljnije probleme povjerilo ocu!), ali i majke; 25% učenika ne bi joj povjerilo svoje najozbiljnije probleme pa se stvara dojam da su u percepciji obiteljske podrške određenog broja učenika roditelji „u sjeni“. 17% djece bi svoje probleme povjerilo radije bratu ili sestri, a 33% djedu ili baki. 75% djece smatra da ih roditelji „poznaju potpuno“, a 17% „dovoljno“, a 8% „nedovoljno“ da bi na vrijeme mogli primijetiti da su „skrenuli s puta“. Je li to „dovoljno“ zaista dovoljno? djece (25%) misle da bi njihov prijestup mogao proći „ispod radara“ roditeljskog oka. Zato je nužno je izgrađivati putove povjerenja između djece i oba roditelja.

Zabrinjava podatak da 1/3, (33%) djevojčica i dječaka imaju iskrivljenu sliku o sebi i svijetu čime su izloženi faktoru mogućeg rizika na traženje psihološke potpore u sredstvima ovisnosti.

Zbog toga je nužno poraditi na podizanju samopoštovanja djece kao i poruke da se do uspjeha dolazi trudom i odricanjem jer su, najvjerojatnije, mediji kroz reklame nametnuli djeci sliku svijeta o „uspjehu bez truda“.

Važno je imati na umu da se i u našim prostorima rizik ovisnosti značajno proširuje; osobito na kockanje i klađenje, igre na sreću; brojne su zablude o mogućnostima velike novčane dobiti, ovisnost o računalu – internetu, a osobito video igricama, zatim o televiziji i hrani (što i roditeljima i djeci nije dovoljno poznato i podcijenjeno je) kao i na prisutnost novih, na žalost lako dostupnih droga.

I na kraju; djeca u Brodsko-posavskoj županiji koja ima 110 kilometara državne granice već samom činjenicom da su tu četiri legalna granična prijelaza prema Bosni i Hercegovini, (kao i brojne mogućnosti ilegalnog prijelaza) su dodatno izložena riziku jer je trgovina drogom uz trgovinu oružjem najunosniji posao pa mogu postati laka meta preprodavača droga.

Korištena literatura tijekom istraživanja i reference u kojima su rezultati objavljeni:

Ažurirani anonimni anketni upitnik dr. Slavka Sakomana iz 2000. godine

Eda Vujević, Droga opća opasnost, Split, Lukana, 1998. II. izmijenjeno i dopunjeno izdaje